

EELNÕU
19.12.2008

VABARIIGI VALITSUS
MÄÄRUS

Tallinn, Toompea

2008 nr

Piirissaare maastikukaitseala kaitse-eeskiri¹

Määrus kehtestatakse "Looduskaitseaduse" § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk
ÜLDSÄTTED

§ 1. Piirissaare maastikukaitseala kaitse-eesmärk

(1) Piirissaare maastikukaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on:

1) Piirissaare saare märgala ökosüsteemi, rannamaastike ning kultuuripärandi taastamine, säilitamine, kaitse, uurimine ja tutvustamine ning tasakaalustatud keskkonnakasutuse tagamine;

2) nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liikide, kes on ühtlasi ka I, II ja III kaitsekategooria liigid, kaitse;

3) nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ I lisas nimetamata rändlinnuliikide – rästas-roolinnu (*Acrocephalus arundinaceus*), sinikael-pardi (*Anas platyrhynchos*), rägapardi (*Anas querquedula*), suur-laukhane (*Anser albifrons*), rabahane (*Anser fabalis*), punapea-vardi (*Aythya ferina*), tuttvardi (*Aythya fuligula*), sõtk (*Bucephala clangula*), naerukajaka (*Larus ridibundus*) ja II kaitsekategooria liikide kaitse ning roo-loorkulli (*Circus aeruginosus*), mustviirese (*Chlidonias niger*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), täpikhuigu (*Porzana porzana*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*) ja võöt-põõsalinnu (*Sylvia nisoria*), kes kuuluvad III kaitsekategooriasse, kaitse;

4) II ja III kategooria kaitsealuste kalaliikide harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik võldas (*Cottus gobio*) ja harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*) kaitse ning II ja III kategooria kaitsealuste taimeliikide lääne-mõõkrohi (*Cladium mariscus*), kahkjaspunane sõrmkäpp (*Dactylorhiza incarnata*), karukold (*Lycopodium clavatum*), villane katkujuur (*Petasites spurius*), kaitse;

5) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta IV lisas nimetatud ja IV lisast puuduvate I kaitsekategooria ja II kaitsekategooria loomaliikide ning rabakonna (*Rana arvalis*), rohukonna (*Rana temporaria*), tiigikonna (*Rana lessonae*), veekonna (*Rana esculenta*), tähnikesiliku (*Triturus vulgaris*), kes on ühtlasi ka III kaitsekategooria liigid, kaitse;

6) EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – niiskuslembesed kõrgrohustud (6430)³, liigirikas madalsoo (7230), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*), vanad looduspõõsad (9010*), liigirikas niit lubjavesisel pinnal (6270*), kuivad nõmmed (4030) – kaitse.

(2) Kaitseala maa ja veeala kuulub vastavalt kaitsekorra eripäradele ja majandustegevuse piiramise astmele ühte piiranguvööndisse.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada „Looduskaitseseaduses“ sätestatud piiranguid käesolevas määruses sätestatud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Tartu maakonnas Piirissaare vallas Piiri, Saare ja Tooni külas.

(2) Kaitseala välispiir on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja ja kaitse korraldaja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaministeeriumi Tartumaa keskkonnateenistus ja kaitse korraldaja on Riiklik Looduskaitsekeskus.

2. peatükk KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 4. Lubatud tegevus

(1) Piirissaarel on lubatud majandustegevus käesolevas määruses toodud erisustega.

(2) Inimestel on lubatud viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi ning püüda kala ja pidada jahti kogu kaitsealal.

(3) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal viibimine on lubatud, arvestades „Asjaõiguseaduses“ ja „Looduskaitseseaduses“ sätestatut.

(4) Telkimine ja lõkke tegemine kaitsealal on lubatud ainult kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud paikades ning õuemaal maaomaniku loal.

(5) Kaitsealal on lubatud kuni 30 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades. Rohkem kui 30 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks

ettevalmistamata ja kaitseala valitseja poolt tähistamata kohtades on lubatud üksnes kaitse korraldaja nõusolekul.

(6) Kaitseala teedel on lubatud sõidukiga ja jalgrattaga sõitmine, välja arvatud § 5 lg 1 p 4 sätestatud juhul. Mootorsõidukiga (sh maastikusõidukiga) sõitmine väljaspool teid ning jalgrattaga sõitmine väljaspool radu on kaitsealal lubatud järelvalve- ja päästetöödel, käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala valitsemisega ja kaitse korraldamisega seotud töödel ja kaitse korraldaja nõusolekul teostataval teadustegevusel ning maatulundusmaal metsamajandustöödel ning õuemaal omaniku loal.

§ 5. Keelatud tegevus

(1) Kaitsealal on keelatud:

- 1) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 2) uuendusraie;
- 3) maavarade kaevandamine;
- 4) mootor- ja maastikusõidukitega sõitmine kell 23.00 – 06.00 perioodil 01.juuli kuni 31. august, välja arvatud päästetöödel.
- 5) roo varumine külmumata pinnasel, välja arvatud roo käsitsi niitmine vees või maismaal oma tarbeks 16. juulist 15. novembrini.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) väljastada metsamajandamiskava;
- 4) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 5) anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- 6) anda projekteerimistingimusi;
- 7) anda ehitusluba;
- 8) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba või nõusolekut väikeehitise ehitamiseks;
- 9) rajada uut maaparandussüsteemi;
- 10) muuta veekogude veetaset ja kaldajoont;
- 11) püstitada ehitist, kaasa arvatud ajutist ehitist, arvestades selle määrase § 5 lg 2 punktides 4–7 sätestatud;
- 12) kasutada biotsiidi, taimekaitsevahendit ja väetist, välja arvatud õuemaal.

§ 6. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt “Haldusmenetluse seadusele” õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.

(3) Keskkonnaministeeriumil või kavandatava tegevuse asukoha keskkonnateenistusel on keskkonnamõju hindamise järelevalvajana õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid, kui kavandatav tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

§ 7. Vajalik tegevus

(1) Kaitseala poollooduslike koosluste esinemisalal on vajalik karjatamine ja/või niitmine ning puu- ja põõsarinde kujundamine ja harvendamine ulatuses, mis tagab nende ilme ja liigilise koosseisu taastamise ja säilimise, kuid mitte varem kui 1. juulil;

(2) kahepaiksete kudemisveekogude ja nende ümbruse puhastamine ulatuses, mis tagab nende liikide soodsa seisundi.

¹ Euroopa Liidu Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53) ja Euroopa Liidu Nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1–18; L 291, 19.11.1979, lk 111; L 319, 07.11.1981, lk 3–15; L 233, 30.08.1985, lk 33–41; L 302, 15.11.1985, lk 218; L 100, 16.04.1986, lk 22–25; L 115, 08.05.1991, lk 41–55; L 164, 30.06.1994, lk 9–14; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 223, 13.08.1997, lk 9–17; L 236, 23.09.2003, lk 667–702).

² Kaitseala on moodustatud Tartu Maakonnavalitsuse 04. detsember 1991. a määrusega nr 306 „Piirissaarel kohaliku tähtsusega zooloogilis-botaanilise kaitseala moodustamine“ moodustatud Piirissaare zooloogilis-botaanilise kaitseala baasil. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k „Euroopa Komisjonile esitav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ lisa 1 punkti 1 alapunktist 3 hõlmab kaitseala osa Emajõe suudmeala ja Piirissaar linnualast, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi. „Rahvusvahelise tähtsusega märgalade, eriti veelindude elupaikade konventsiooni“ artikli 2 lõike 1 kohaselt on kaitseala rahvusvahelise tähtsusega märgala (Ramsari ala).

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välispiir on märgitud määruse lisas esitatud kaardil Eesti põhikaardi (möötkava 1:10 000) alusel, kasutades maakatastri andmeid seisuga 2008. a.

Ala kaardiga saab tutvuda Tartumaa keskkonnateenistuses, Riiklikus Looduskaitsekeskuses, Keskkonnaministeeriumis, Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuses ning Maa-ameti veebilehel maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

Andrus Ansip
Peaminister

Jaanus Tamkivi
Keskkonnaminister

Heiki Loot
Riigisekretär